

Химия

және

денсаулық

**“Химия
әлеміне”
қош
келдіңіздер!**

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

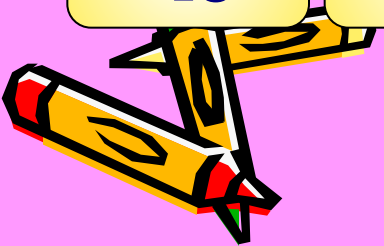
47

48

49

50

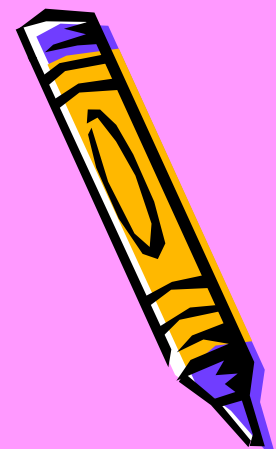
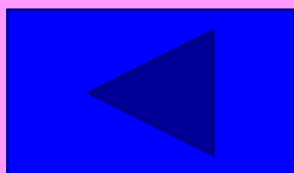
51

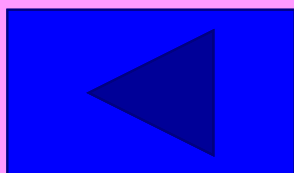
Дене қызуын төмендететін кең таралған дәрі

Аспирин

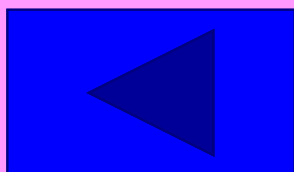
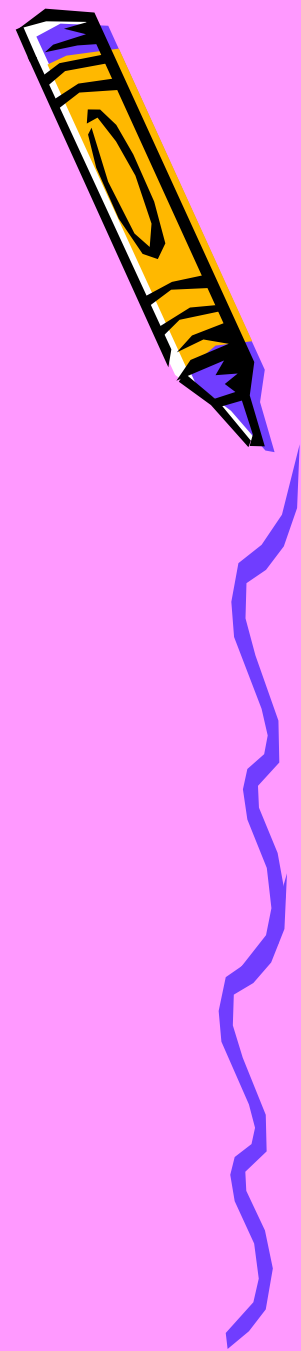
**Жүйкені
жайландыратын
дәрі-дәрмек
құрамына кіретін элемент**

Бром

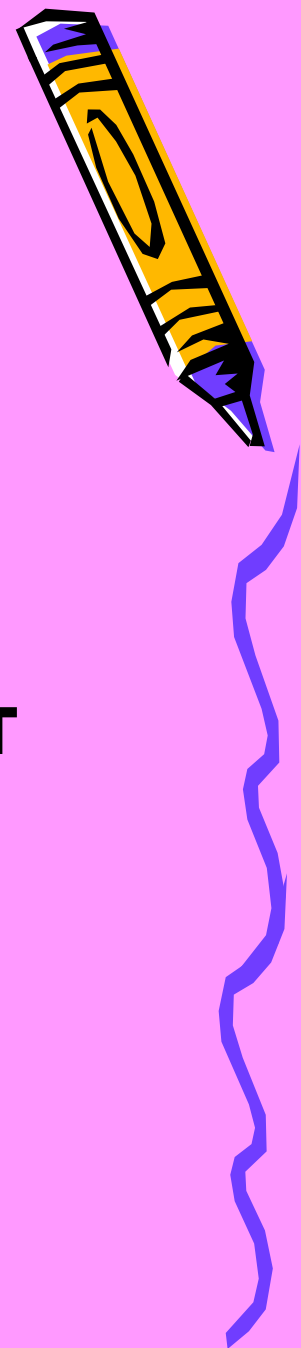
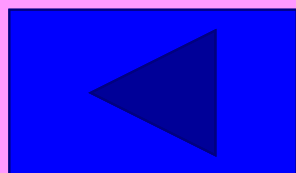
Сүйекті қаптайтын элемент

Кальций

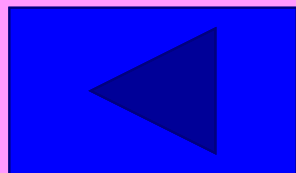
**Терінің қышыма ауруына
қарсы жасалатын майдың
құрамының басым бөлігін
құрайтын химиялық элемент**

Күкірт

5 % спирттік ерітіндісі қан тоқтатуға қолданылатын элемент

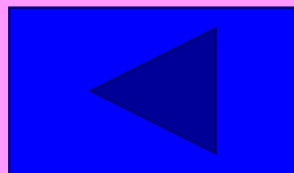
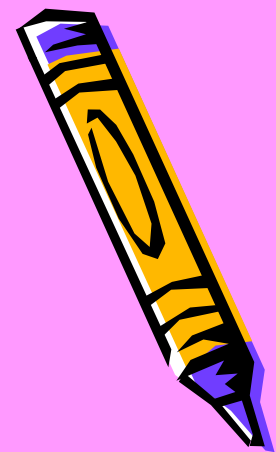
Иод

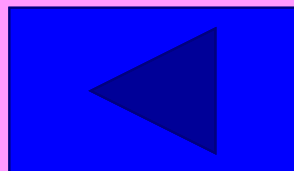
Адам бойының өсуіне әсер ететін элемент

Мырыш

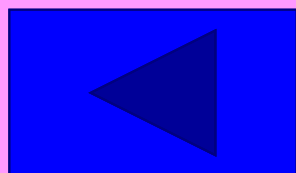
**Медицинада рак
ауруларын емдеу
мақсатында сәулелік
ванналарда
қолданылатын инертті
газ**

Радон

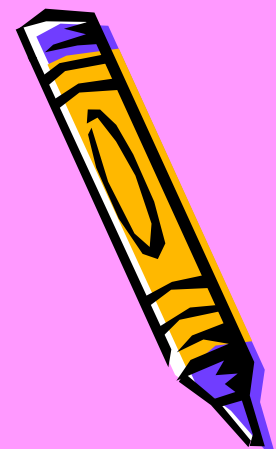
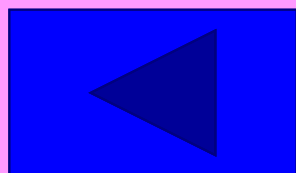
**Пластикалық хирургияда
сынған сүйектерді бекітуге
және адам бассүйегіндегі
саңылауларды жабуға
қолданылатын элементтер**

Титан, тантал

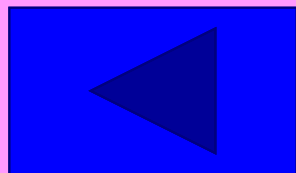
**Химияның ең маңызды
элементі және Жер бетіндегі көптеген
тірі ағзалардың тыныс алуын қамтамасыз
ететін элемент**

Оттек

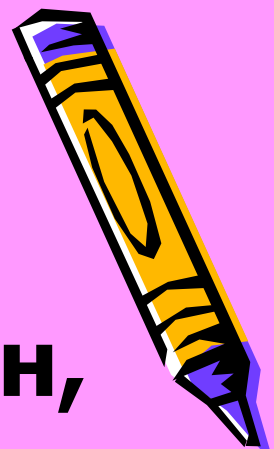
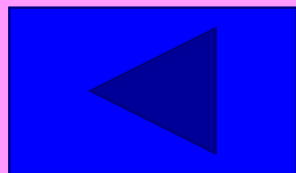
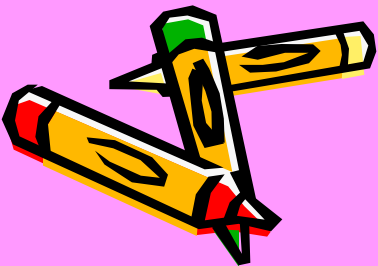
**Ауатамыр демікпесімен
ауырған адамдарға тыныс алуға
пайдаланылатын элемент**

Гелий

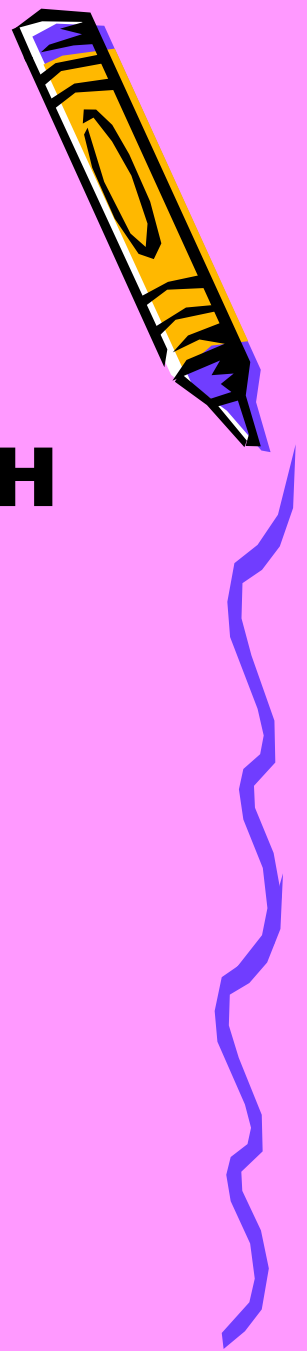
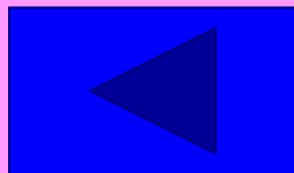
**Медицинада ұйқы келтіретін,
ауруды басатын препараттар алатын
және эпилепсидің кейбір түрлерін
емдейтін элемент**

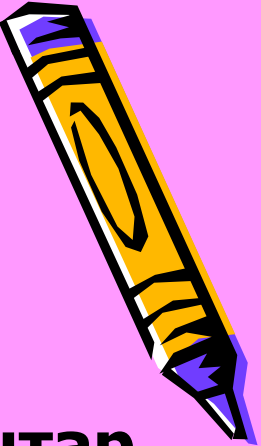
Рубидий

Ісік ауруларын емдеуде қолданылатын элемент

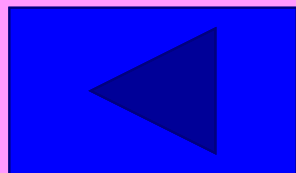
Иттрий

**Нейрохирургияда қан тоқтатын қысқыштар,
хирургиялық құралдар, тігу жіптерін
әзірлеуде пайдаланылатын элемент**

Цирконий

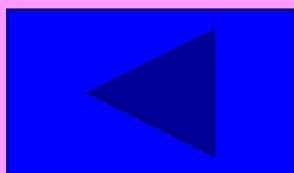

**Органикалық синтезде, ацетилен өндірісінде,
дәрі-дәрмектік препараттар, өнімдер алуда,
электротехникада, тіс салуда, алтын, күміс,
платинамен қорытпалары дәл аспаптар жасауда,
газ сіңіруде қолданылатын элемент**

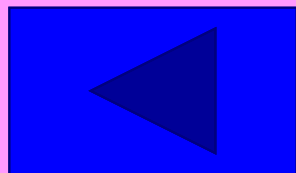
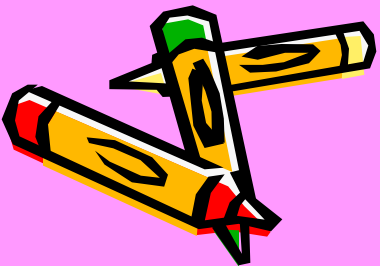
Палладий

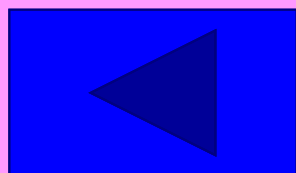
**Радиохимиялық зерттеулерде,
медицинада қалқанша без ауруларын
емдеуге қолданылатын элемент**

Астат

Ақыл-ой элементі

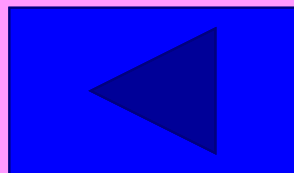
Фосфор

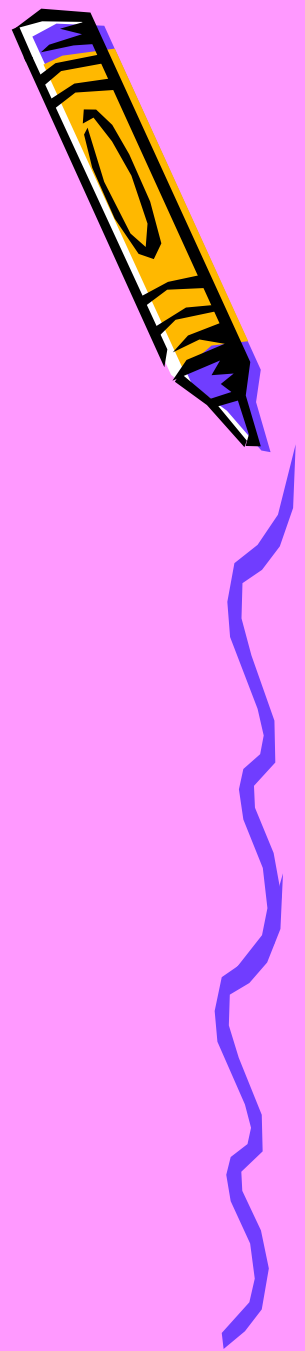
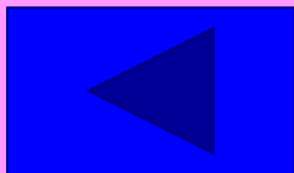
**Рентген сәулелерін жақсы жұтатын
қасиетке ие болғандықтан,
ақ пигмент ретінде медицинада
қолданылатын элемент**

Барий

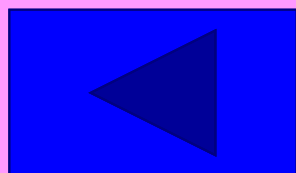
Қан аздығы ауруын тудыратын элемент

Темір

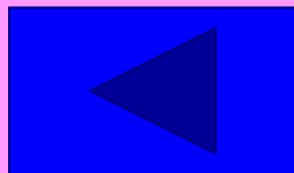
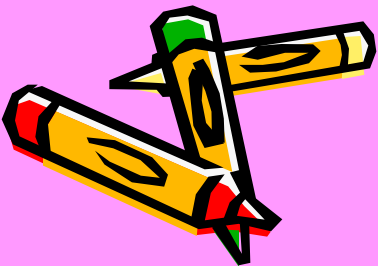
**Адам ағзасының 60-65 %
құрайтын сұйық зат**

Су

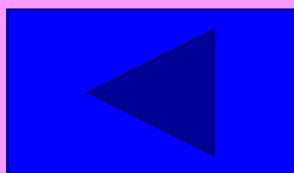
**Бұл заттың 0,9 % ерітіндісі
физиологиялық ерітінді деп аталады,
адам ағзасы көп қан жоғалтқанда
қан тамырына құйылатын қосылыс**

Натрий хлориді

**Медицинада қақырық түсіруге
арналған дәрі –дәрмектер жасауда
кеңінен қолданылатын қосылыс**

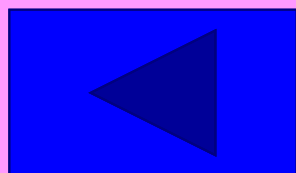
Аммоний хлориді

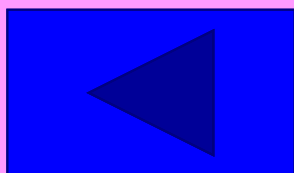
**Есінен танған адамға алғашқы
көмек ретінде қолданылатын
сұйықтық**

Нашатыр спирті

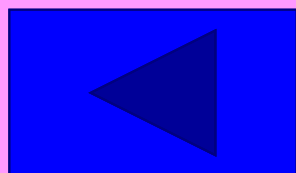
**Жансыздандырғыш зат ретінде
медицинада кеңінен қолданылатын,
“Күлдіргіш газ” деген атпен
белгілі қосылыс**

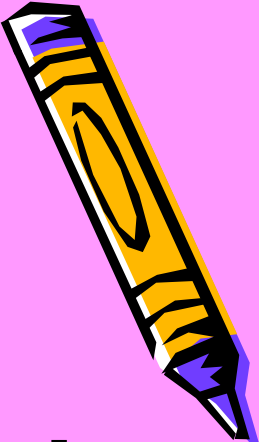
Азоттың (I) тотығы

**Түссіз газ, таза күйінде өте әлсіз,
Әдетте сезіле қоймайтын сарымсақ
иісі бар. Адам дем алғанда сезіле
қоймағанмен өте күшті у, алдымен
қанды сосын жүйке жүйесін, бұлшық
етті зақымдайтын қосылыс.**

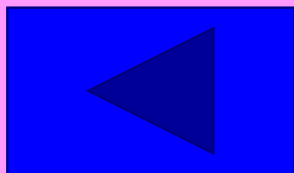
Көміртек тотығы

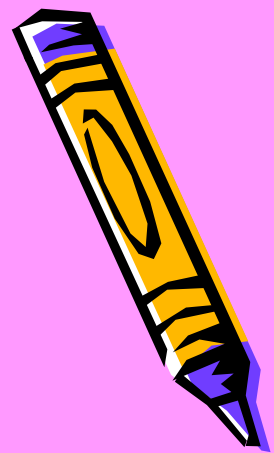

**Суық тиген тамырдан жіберілетін,
медицинада “ыстық укол” деген
атпен белгілі бейорганикалық
қосылыс**

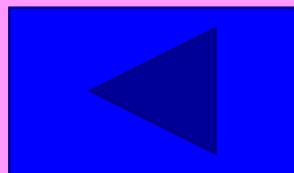
Кальций хлориді

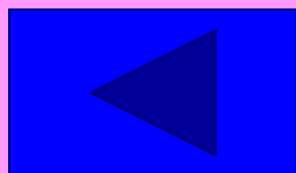
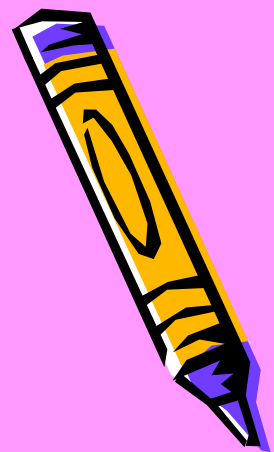
**Адамның қай ағзасында секундына
100000 химиялық реакция жүреді**

Мида

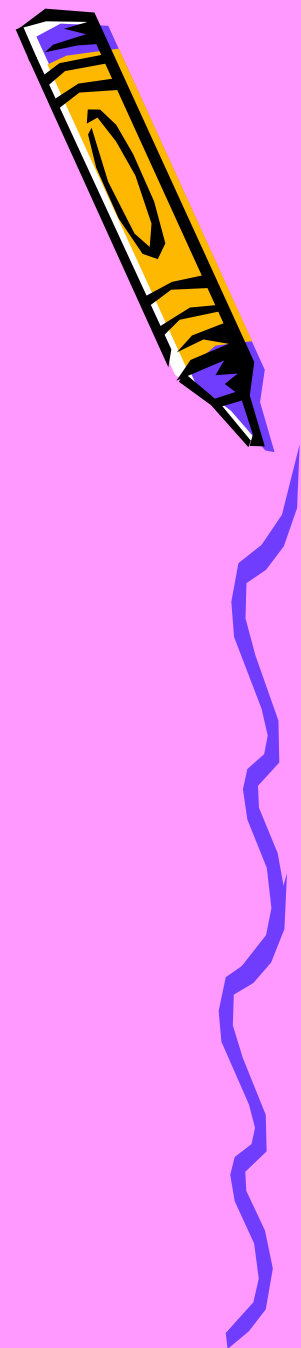
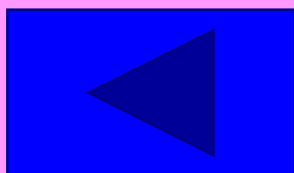
Тіс тазалайтын пастаны жасауда қолданылатын қосылыс

Кальций карбонаты

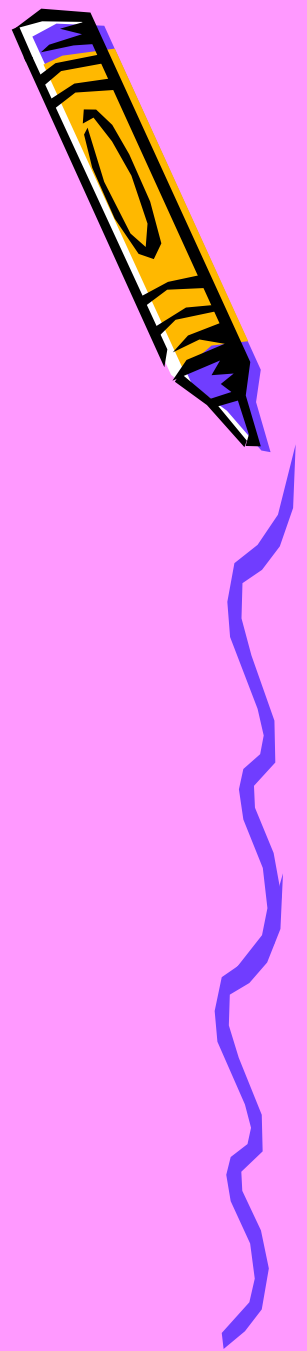
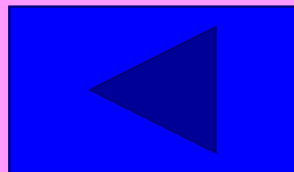
**Адамның жүрегі
минутына неше рет
соғады**

70-80 рет

Тұқым қуалаушылықтың материалдық негізі

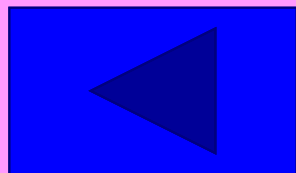
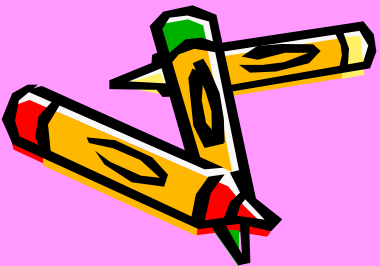
Нуклеин қышқылдары

**Жүректің жұмысын реттеу үшін
пайдаланылатын дәрілік заттар
(валидол) осы тұздың 10 %
ертіндісінен тұрады.**

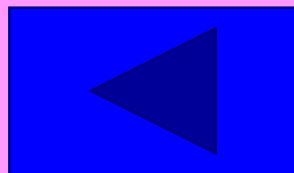
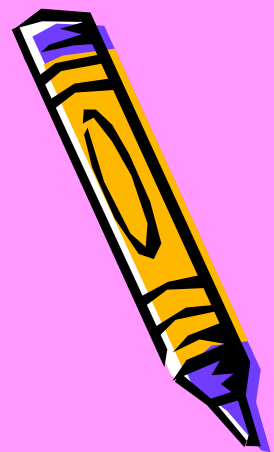
Калий хлориді

**Сүйек пен тісте
кездесетін металл**

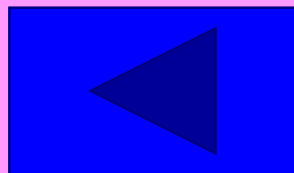
кальций

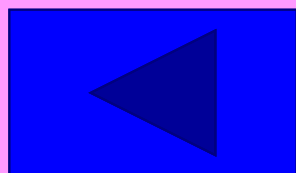
**Гемоглобин молекуласының
құрамына қандай элемент кіреді**

темір

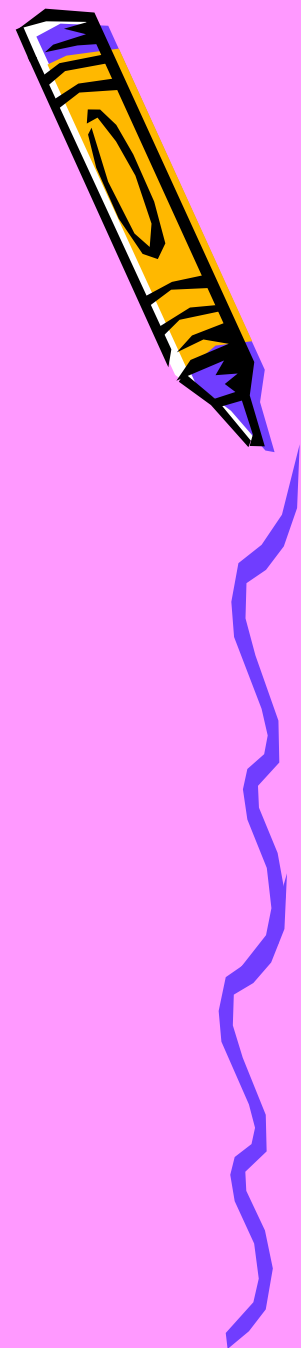
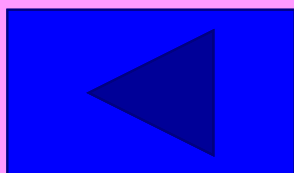
Адам ағзасының тұмау және жұқпалы ауруларға төтеп бере алмауының себебі иммундық жүйедегі қай элементтің азаюынан болады

Күміс

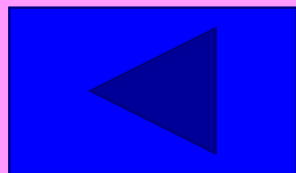
**Жүйке ұлпаларының
жұмысын жақсартады,
сүйек түзуге қатысатын
элемент**

магний

**Егер қай элемент жетіспесе
бауырда қорланған
темір гемоглобинмен
байланысқа түсе алмайды**

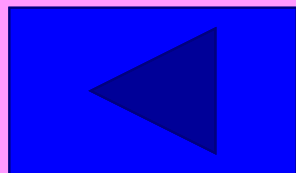
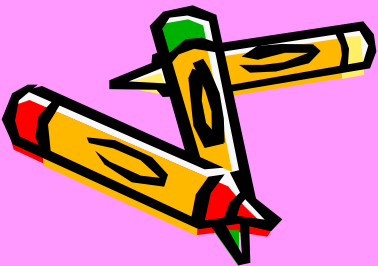
МЫС

«Бақшаңкөз» ауруын тудыратын элемент

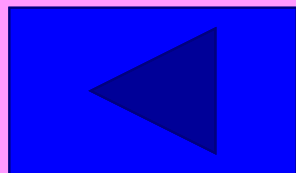
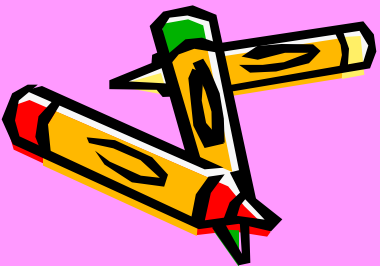

ИОД

Адамның дене қызуын өлшейтін құралдағы сұйық металл

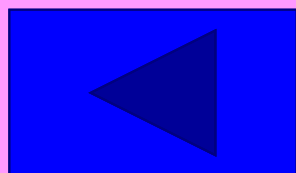
сынап

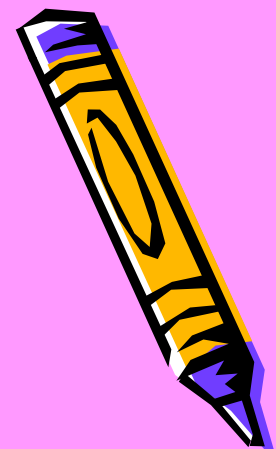

**Тері ауруларында байланыстырғыш,
кептіргіш және инфекциядан
қорғайтын зат ретінде
пайдаланылатын қосылыс**

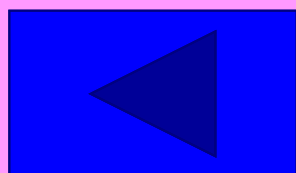
Мырыш тотығы

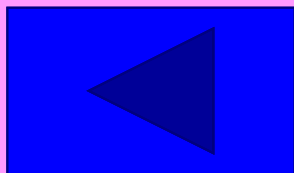
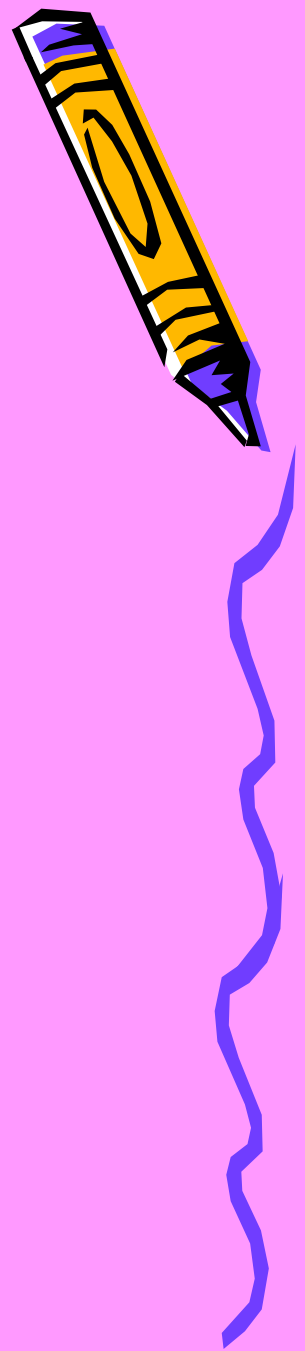
Адам миындағы судың мөлшері

81 %

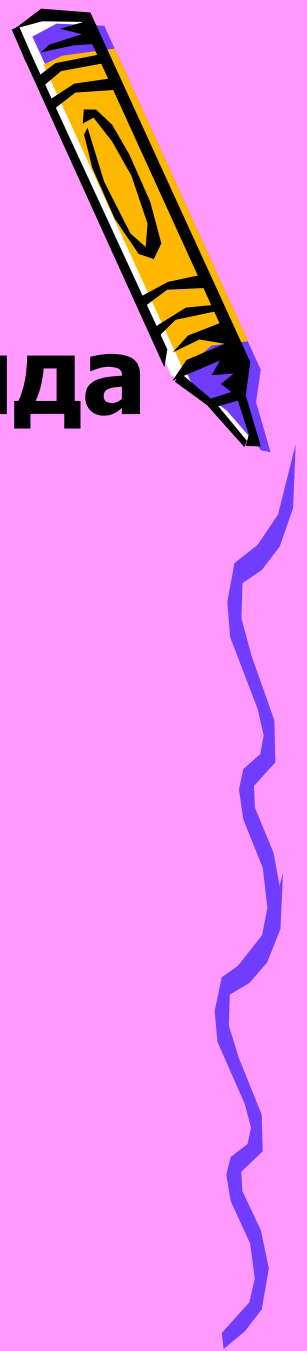
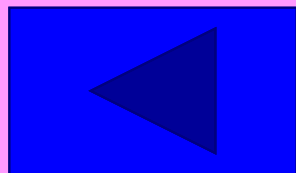
**Дұрыс пайдалансаң
емдейді,
бұрыс пайдалансаң
мүгедек етеді**

МЫШЬЯК

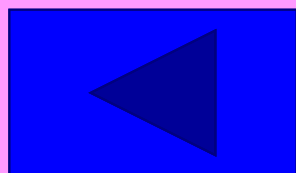
**Сау адамның асқазанында
қандай қышқыл бар**

ТҰЗ ҚЫШҚЫЛЫ

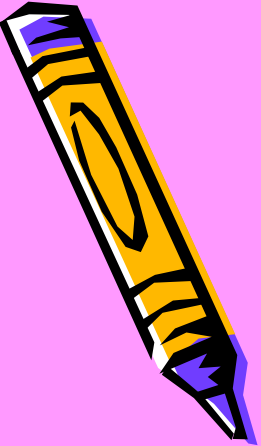
**Қан тамырларының тарылуын
төмендетуге, зәр және өт
айдағыш зат ретінде
қолданылатын тұз**

Магний сульфаты

**Медицинада
дезинфекциялайтын,
антисептикалық және
қан тоқтататын зат
ретінде қолданылатын
халық арасында
«марганцовка» деген
атпен белгілі қосылыс**

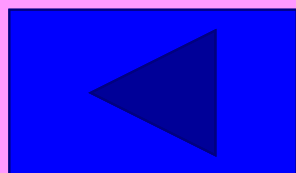
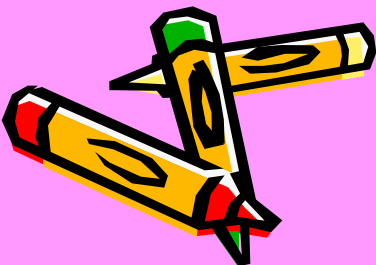

калий перманганаты

**Органикалық химияда катализатор
ретінде, ал медицинада қатерлі
ісіктерді емдеуге
қолданылатын элемент**

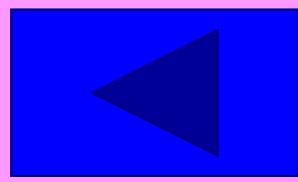
кобальт

**Медицинада рентгендік кабинеттерде,
электршам даярлауда, реклама
түтіктерін жасауда қолданылатын элемент**

криптон

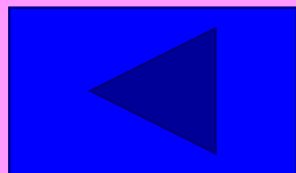

**Адам ағзасына витаминнің жетіспеуі
терминологияда қалай аталады?**

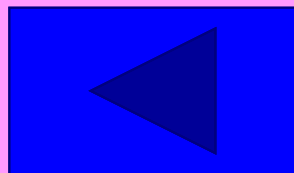
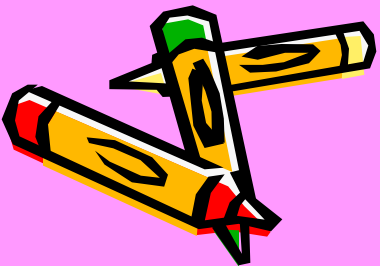
Авитаминоз

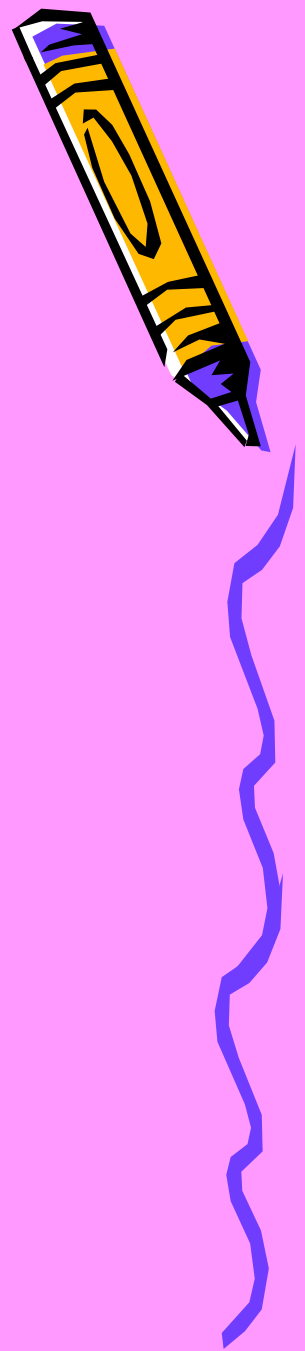
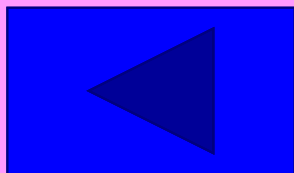
Көздің көру қабілетін жақсартуға көмектесетін витамин

А витамині

**Белокты денелерде 17%,
ал адам организмінде 3 %
болатын элемент**

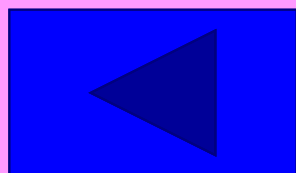
азот

**Асқазан ішек жолының қабынуы (гастрит) ,
ұйқы безінің қабынуы (панкреатит)
ауруларын емдеуге қолданылатын қышқыл**

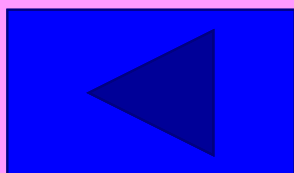
Тұз қышқылы

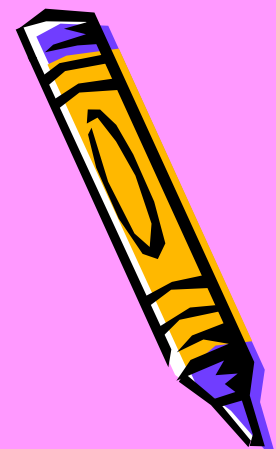
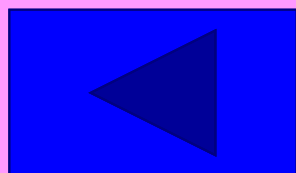
“Органоген” деп аталатын бес элементті атаңыз

C, H, N, P, S;

**Адам ағзасында қандай
элементтің жетіспеуінен
иіс және дәм сезу қызметтері
бұзылады?**

МЫРЫШ

Ойын аяқталды

Microsoft
Windows xp
Professional